

LA CAMPANA DE GRACIA.

LAS NOVAS CORTS.

Nosaltres apostém á favor del gall.

¡QUE 'NS TORNIN LORAL!

Ja 'n tenim prou. Creyem arribat lo moment d' esclamar: radicals, fins aquí hem arribat. Torneunos lo ral que no volem mes comedia, que no volem mes farsa.

¿Ahont son aquelles promesas de moralitat en las eleccions que tan vareu prometre? ¿Ahont es aquell respecte que deyau que tindriau al sufragi universal?

Son de la mateixa rassa dels sagastins. Se han cambiat lo nom, pero son de la mateixa casta.

Lo sufragi universal ha sigut igualment escarnit per vosaltres com pe 'ls sagastins. No han surtit de las urnas los diputas, sino dels governs civils y del ministeri de la gobernació. No aniran á las Corts los representants del poble, no hi aniran los que 'l poble ha elegit, sino 'ls que 'ls descendents y fiels sucesors dels sagastins vulgan.

Tornarém á tenir Corts de Llatzers. ¡Pobre país! y sobre tot: ¡pobre sufragi universal!

¿Com voleu que 'l poble tinga entusiasme pel sufragi universal si l' estan conculcant cada dia, totas las horas y tots los moments?

¿Com voleu que 'l país estiga disposat un dia á defensar la puresa dels principis democrátichs si veu que la democrácia es una mentida?

Pero ¿perqué 'us fem aquestas preguntas?

¿Com si vosaltres volguesseu res d' aixó!

¿Com si no 'ns proposesseu, per ventura, fer anys en lo govern y viurer del presupuesto!

¡Insensats! ¡miserables!

¿Perque no feu al menys com los sagastins y tots los que idolatren á la llibertat sabrém á que atennos de una vegada?

Los sagastins son una pandilla indigna, son una colla de farsants mereixedors tans sols del despreci públich. Pero 'ls sagastins no son hipócritas, no son falsos.

Al pujar al govern no varen fer res que no 'ns pesnesim y que no esperessim.

Varen fer unas Córts de Lázaros, trepitjaren los drets individuals cometeren, tota lley de arbitriarietats infames, transferiren millions y no 'ns varen sorprendre, perque esperabam tot aixó y molt mes.

¡Pero vosaltres!... Vosaltres heu mentit descaradament. Vosaltres heu tingut la qualitat mes baixa que pot tenir un govern: la hipocresía. Vosaltres prometereu ser un govern decent y digne, un govern de legalitat y de justicia. y no ho heu sigut.

Fins aquí hem arribat. Ja 'n tenim prou. Si voleu benevolencia aneu, demaneula als sagastins: ja qu' heu seguit la senda d' ells just es que á n' ells l' aneu á demanar. Pero al menos no tingueu la cara tant groixuda, ni sigueu tant desvergonyits. Al menos no enganyeu miserablement al poble ab las vostras circulars y discursos campanuts. Al menos treyeus la careta que porteu.

Poble, poble: quan digne ets de millor sort!

No perdís las esperansas. Tingas fé en la República, que ja s' acosta.

No esperis may res de la monarquía, ni dels que la sostenen y defensen. Los defensors de la farsa sols poden ser farsants. Los que sostenen la mentida no poden ser altra cosa que embusteros.

Animo. Ja vindrá la federació republicana y s'heuran acabat aquestas farsas indignas, aquestas comedias irritants.

BATALLADAS.

—Gran noticia! En Zorrilla ha fet lo cop.

—¿Sí? ¿Ja tenim lo Jurat? ¿Ja está separada la Iglesia del Estat? ¿Ja tenim abolidas las quintas y matrículas de mar?....

—No senyor, no tant; pero en cambi en Zorrilla ha fet un discurs.

—¡Ah!... Pero 'l país no 'n viu de discursos.

—Ba, ¿qué vol que li diga?

—Diguim lo que vulga.

—Jo estich per en Zorrilla. Me sembla que la sent la llibertat.

—¿Qué la sent?... Donchs á mi'm sembla que en quant á llibertat sordeja.

Segons lo mateix *Imparcial* (no es dubtosa la procedencia) un subjecte que no 's va voler treurer lo sombrero passant per devant del Santísim Sacrament, ha sigut condemnat á dos anys de presó y está ja cumplint la condena.

Aixó passa en la Espanya de la llibertat religiosa, aixó passa en lo país de la llibertat de conciencia, aixó passa en la Espanya radical.

Si en aixó estem encara ¿perqué, senyors radicals, no restabliu la inquisició?

Se parla de lazarus. Altre cop torna á parlar d'escardols electorals. ¡Quina vergonya pe 'ls que habian promés no seguir la senda dels sagastins!

¿Ahont anirem á parar per aquet camí?

¡Pobre país!

—¡Tira! ¿Qué son aixó? ¿mans de pell?

—Son guants. Tingui, prenguin unsquants parells y aixis una altre vegada ro tornaré de la vinya.

—¡Ay! no senyor, no.

—Prenguis home, no fassi compliments.

—Ba, perque no 's pensi que 'l hi desprecio n' hi pendré un.

La provincia de Barcelona ha deixat ben sentat lo pabelló republicá.

La nostra bandera ha sortit triunfant en 4 districtes de Barcelona, en Arenys, Mataró, Tarrasa, Aforas de Barcelona, Vilafranca, Igualada, Manresa, San Feliu, Berga y Granollers; total: 14 diputats republicans...

En cambi 'l govern no mes ha guanyat lo districte primer de Barcelona y 'l de Vich.

Vilanova y Castelltersol la opinió pública diu que ha perdut lo govern, pero l' escrutini 'ns diu lo contrari.

A pesar de tot, si en totas las Provincias d' Espanya la influencia oficial s' hagués deixat sentir tant poch per l' element civil com en aquesta, no hauriam comensat aquet número ab l' article que s' encabessa.

—Los radicals han guanyat.

—Si, prou, vaya una victoria mes galdosa. Lo qu' es si no haguessin trapitjat lo sufragi...

—Riguissen del sufragi.

—Riguissen voste, que 's riude tot lo digne

de respecte. Yo ploraré la desgracia que pesa sobre aquet país digne de millor sort.

La «Tertulia» diu á un periódich portugués que la unió entre Espanya y Portugal se verificará sense violencia.

Apoch á poch. Si es possible destrouar dos reys sense violencia, la *Tertulia* te rahó. Pero lo cert es que la unió ibérica únicament se podrá realizar per medi de la federació republicana.

Los carlins, de uns quans dias á n' aquesta part, demanan racciones per tot arreu.

Algun dia trobarán algú que 'ls hi donará una racció d'estufat.

Lo *Diari de Barcelona* s' esclama perque en las próximas Córts no hi figurarán los qu' ell titula los tres héroes de la revolució, Prim, Topete y Serrano.

Res direm d' en Prim.

En quant á n' en Topete, ja era hora de que se li dones una llissoneta. ¿No diu qu' está arrepentit de la Revolució y que ja no 'n vol sentir parlar may més? ¡Donchs au! Are se li presenta la ocasió. Veurém si la aprofita per anar á rebre á D. Alfonso.

¿En Serrano! A n' aquet si que favor li fan. Ell está tip de dir que 's vol retirar á la vida privada. Donchs ja li han retirat. Veurém si 'n sortirá per fer un altra serranada.

Un periódich esclama:

—Tant en Topete com en Serrano han mórt per la política!

¡Tinch una por de que ressucitin!..

Es ben cert que en aquet país hi ha molta gent malejada. Are molts deploran que no figurin en lo próxim congrés homens com Sagasta, Rios Rosas, Salaverria, Posada Herrera, Cánovas del Castillo y altres regalos per l' estil.

Vindrà un dia en que la gent fins se queixará de que en las carreteras y caminos no hi trobi mes que guardia civils. ¡Uf!

Los moderats s' han retret

y dihen que han sigut fredas

las eleccions: l' aguineu

quan no las heu, diu: son verdas.

Per Pascua las campañas dels temples catolichs, en conmemoració á la resurrecció de Jesuchrist, tocan á Aleluya. Si arriban á resucitar Lázaros, com contem y creyem, la *Campana de Gracia* tocará á morts y dará esquellots al govern.

Diuen que, á pesar de las trampas, tindrem de 80 á 90 diputats en las Corts.

Molts menos ne tenian los radicals y avuy gobiernan.

Un diari moderat, diu que 'ls federals de

Béjar, navaja en má, impedian als conservadors entrar en los col-legis á votar.

La noticia no está prou ben guisada. Haurian de dir que 'ls federals varen assassinar sis moderats, los varen rostir y en acabat se 'ls varen menjar. Aixís la noticia seria mes complerta.

¡ALTO!... Vagin á buscar una mica de aigua naf. ¡Ja la tenen?

Are beguintsela.

Are descansin.

¿Están ben reposats? Be. Donchsare praprintse per rebre una mala noticia.

Llegeixin un parrafo de un diari conservador:

—Espanta pensar lo que suchsehirá en las próximas Corts ab una minoría republicana tant important! Caurá 'l govern y en acabat ¡¡¡lo petroli!!!

¡Oh! vegin si m' ha espantat, que tenia singlot y llegint aquet parrafo ja se me 'nha anat.

Lo *Pensament espanyol* assegura que 'ls federals del Congrés estarán dividits en tres grupos: en zorrillistas, purs y socialistas.

Si aixó no es pensar ni may. Pero encara porta mes enllá son *pensament* lo *Pensament espanyol*. Pensa que 'ls republicans zorrillistas se confondran ab la tracció capitanejada per en Rivero. ¡Quin *Pensament espanyol* mes mal *pensat*! ¿Qué s' ha *pensat* lo *Pensament*? ¿Qué s' *pensa* que 'ls federals *pensan* com *pensa* vosté, senyor *Pensament*? Ah! no senyor, no. *Pensan* millor y sobre tot *pensan* mes.

Un altra vegada, avans de *pensar* de tal modo, senyor *Pensament*, ¡*péssih*! be!

Durant lo reparto de cédulas electorals.

Lo sereno á casa meva.—De part del Sr. Alcalde aquí l' hi porto la cédula perque puga anar á votar.

Jo.—Digui al Sr. Alcalde que á mes d' aixó m' envihi també 'l metje forense y la *camilla*.

—Vaig á ferme un traje.

—Home: me n' alegro. ¿Y de quin color vols ferme 'l?

—Negre.

—Aixó fa molt diputat radical.

—Donchs me 'l faré blanch.

—No 'u probis pas, que aixó fa filibustero.

—¿Sabs que puch determinar? Ferme 'l vermell.

—Fá petrolista; véis alerta.

—Y donchs aniré nú.

—Es lo millor que pots fer. Aquet, vulgas que no, acabarà per ser lo traje nacional d' Espanya.

Molts han dit que las revolucions acostuman menjarse als seus fills.

No pot dirse pas aixó de revolucions com la de Setembre.

Dintre de poch podrém dir que en lloch de menjarse ella als seus fills, los seus fills se l' han menjada á n' ella.

A Madrid tot es enviarhi tropas.

Algú deu estar interessat en que 'l moviment alfonsí, comensi allá.

Lo noy de Isabel de Borbó, segons los periódichs restauradors, s' aplica molt.

A Viena diuhen que ha tret notas de sobresalient y notable.

Que aixó succeheixi á Viena no hi ha res que dir.

En quan aquí á Espanya, y deuen saberho los mateixos restauradors, en Setembre de 1868 tragué la nota de *suspensio*.

Y no cal que probin de tornarho á examinar. Fassin lo que vulgan, lo poble no l' aprobará pas may.

L' *Imparcial*, periódich de Madrid, havia promés denunciar tots los abusos electorals en las sévas columnas.

L'espay que á aquest objecte destinava s'ha quedat sense omplir.

¿Qué 's creu ningú que no n' hi ha hagut de abusos?

No. L' *Imparcial* per aquella lley que fá que un home diabólich se diga *Angel*, un vanidós *Modest*, un maliciós *Ignocent*, un esgarrat *Marcial*, y un cobart *Valenti*, s' anomena L' *Imparcial*.

D. Amadeo ha arribat á Madrid de retorn de son viatge.

Alguns creuhen que d' aquest viatge no n' ha tret res.

Nosaltres creyém que lo viatjar sempre aprofita.

D. Amadeo, havent anat á Pamplona, sabrá per poch que calculi quan hi há de Madrid á la frontera.

Lo malalt está molt débil: los metjes radicals inclús en Mata desconfian de salvarlo. Diuhen que sols podrán sostenirlo donantli...

—¿Carn de Liebig?

—Cá; no senyor. Carn de canó.

En las últimas elecciones s'ha vist que s'ha via perdut ja la casta dels *calamarsos*.

No tingan por los aficionats al peix, que per xo podrán continuar menjantne.

No hi ha *calamarsos*, es veritat; pero al reunir-se las Corts, lo Congrés semblará una cassola de *pops*.

Aixís son los radicals.

Cap partit com lo que actualment se troba dalt del candelero ha predicat tanta moralitat, y cap com ell ha comés tantas ilegalitats.

Espanya per lo vist es la terra del vent.

Lo vent s' emporta las promesas.

Pero 'l vent, ¡tinguého entés gsberrants, lo vent molts vegadas se converteix en vent de la Revolució!

¡Ay quant aquesta bafi!

Conversa tinguda avants de las elecciones, en una fonda.

Un diputat radical á un elector:—Tinga, ¿vol un cigarro?

L' elector:—No senyor: lo que voldria es un estanch.

Lo diputat:—Se l' hi donará.

Una cosa m' estranya, quan veig que 'ls radicals diuhen que han tret 360 y tants diputats, y es que 'ls radicals hajan pogut trovar 360 y tantas personas que tingan sombrero de copa per anar al Cougrés.

En Serrano y en Topete 's quedan sense districte.

¿Com se dirá la Zaragossa y 'l pont de Alcolea del nou pronunciament?

Ho veurém.

Ab un any y mitj que dú de reinat D. Amadeo, ja s' han convocat tres corts, que es com si diguessim:

—S' han hagut de cambiar ja tres estufas en l' invernácul que guarda l' exótica flor de la monarquía democrática estrangera. Totas s' embussan.

L' altre dia deya la *Gaceta* que s' havia dat á un *moro* la creu d' Isabel la *católica*.

Quasi devia dir párodiant á n' en Dumas:

—«L' Europa no comensa fins mes enllá dels Pirineos.»

D. Amadeo ja torna á ser á Madrid.

Los que presenciaren la séva entrada, diuhen que alló semblava un verdader enterro.

Tal era la cara dels parents que l' acompanyavan.

Fa en Sagasta unas elecciones y las urnas vomitan calamarsos.

Poch temps després ne fá unas altres en Zorrilla y vomitan *pops*.

Cambian los gobernants y 'l pais cambia desseguida.

Tot cambia menos las trampas, las coacciones, las indignitats.

Ultimament en diversos punts d' Espanya han aparegut auroras boreals.

Hi ha tres versions sobre aquestos fenómenos, en las actuals circunstancias.

Los radicals diuhen que son festeigs dedicats á D. Amadeo.

Altres aseguran que per tot arréu allá ahont passa un rey estrangero, fins lo cel se torna roig de vergonya.

Finalment, á nosaltres nos sembla que al mon la sanch se n' hi puja al cap.

Quan una situació 's veu obligada á valerse de certs medis, ja pot dir que ha begut oli.

Quan per fer veure que ha guanyat unas elecciones, qual triunfo ha estat molt lluny d' alcanzar, s' ha de valdre de las resurreccions dels candidats derrotats en las urnas, pot ben assegurar-se que la vida ficticia que 'ls dona, se la treu realment de sobre.

La vida dels Llatzers es la mort de la Monarquía.

Una gran part del pais al retreure 's en las últimas elecciones, sembla que ha conegut la gravetat del malalt.

Al fret de la mort que s' apodera del cos d,

aquets, hi ha volgut anyadir lo fret de l'indiferencia.

Per lo vist aquest any será hivern avants d'hora.

Los radicals avants de las eleccions feyan molt bombo.

Venen las eleccions, y 'l bombo se 'ls ha reventat.

No sabent tocar cap mes instrument y segurs deque ab respoden produhir armonía, han acordat colocar los platerets, únich que 'ls hi quedava, á la taula del pressupost.

¡Que vagi de gust, que nosaltres nos cuidarem bé prou de las purgas!

Las eleccions tal com are 's verifican me recordan un quènto:

Un senyor molt gras tingué quèstions ab un senyor-molt magre.

De las paraulas passaren als insults; dels insults á las amenassas; y finalmente, de las amenassas al cambi de tarjetas. Se desafiaren.

Convingueren ab l' hora y 'l punt, y entraren á parlar de las armas.

Lo magre obtá per la pistola.

—M' está bé, digué 'l gras que 'ns rompém la crisma com á bons enemichs; pero ab aixó de que vosté esculleixi un arma desventajosa baix tots conceptes per mi, no puch consentirhi. Observi que jo 'n faig quatre com vosté, y que presento per lo tant un *blanco* quadruple al seu.

—No s' apuri per tant poca cosa, digué 'l magre: podém arreglarho de una manera. Desobre de la seva roba hi faré dugas senyals ab guix que marquin la meva amplada. Si 'l toco dintre de la senyal, jo guanyo, y perdo si 'l toco fora d' ella.

Aixis passa ab nosaltres. Lo partit republicá es l' home gras; lo monárquich tísich y desnarit, es lo magre. Nos desafia, aném de bona fe, nos presenta las mateixas condicions del desafio del quènto, nos marca ab guix, aném al camp de la lluita, y encare que no toqui may lo *blanco*, 'ns toca sempre 'l cos y 'ns tomba.

Los conservadors se 'n van ab armas y bagatjes cap als alfonsins.

Los radicals acaban de desprestigiar lo sufragi y la monarquía aixecada després de la setembrina.

¡Ay de nosaltres, los republicans, si 'ns dividim, y posposém la grandesa de nostra causa á las miras personals, á las ambicions mesquinas, al amor propi exagerat!

¡Ay quin os mes dur que 'ns farán rosegar!

Lo del sufragi universal manejat pels monárquichs ha passat á ser una comedia.

Una comedia, una farsa que faria riure si no fos tant indigne.

Una comedia, una farsa que distrauria molt sovint al país, sino fos positiv que 'l dia que 'l sufragi tinga de ser veritat, ningú podrà sentir esta paraula, sense que l' hi repugni en gran.

La comedia titolada «Eleccions espanyolas» té tres actes.

Lo primer se titula ademés: «Porra, trabuch y garrotadas.»

Lo segon: «Lde resurreccions dels Llatzers.»

Finalment, lo tercer: «La comissió de actas.»

Té també un epílech, titolat: «La disolució de las Corts.»

Tal com varem oferir, lo diumenge apareixerá la primera fulla DE LA MONARQUÍA Á LA REPÚBLICA, CONDUCTA DEL PARTIDO REPUBLICANO, escritas per lo conseqüent republicá ampurdanés, Martí Carlé.

Recomanem al públich aquestas fullas que valen sols 2 QUARTOS perque tothom puga adquiririlas.

Igualment demanem á nostres corresponssals que demanin prompte los exemplars que vullgan.

Perque Espanya estiga ben representada en l' exposició de Viena, si 'ls radicals ocupan encare lo poder ¿may dirian que pensan enviarhi?

Lo llenzol de que cert italiá 's servia cada vegada que sortia del bany.

Aixó será la mostra de una nova industria que are dels banys comensa á esplotarse.

Un escombriaire 'ns ha fet carrechs per la importunitat, segons diu, de la caricatura en dos quadros que varem donar en lo numero penúltim. Diu que no es veritat que 'ls Senyors del quadro segon, no fasin *huelga*. Valentse de termes que no podem estampar nos vá fer las següents reflexions.

«Un de aquells senyors, neda y no treballa; pero cobra.

L' altre, es á Paris; no treballa, pero cobra.

L' altre, es á Vichy; no treballa, pero cobra

L' altre, es á Provincias; no treballa, pero cobra.

L' altre, es á pasejá ab lo seu rey; no sabem si neda ó no, pero cobra.

Jo, que no estich per *huelgas*, no m' separo del matxo, ni del carro: pujo y baixo escalas, y remeno escombrarias. Com só escombriayre, arreplego lo que llensan. Los que cobran per governar, que governin.»

Casi bé estem per dirli que té rahó.

La casa de la cantonada del carrer del Vidre y Escadillers, ja comensa á donar assumpto per la historia contemporánea. No tingui pór senyor Cot; fassila com vulga, y despres que li vinga l' Ajuntament al darrera ab un fluviol sonant. ¡No se n' va fer una al passeig de Gracia frente al carrer de la Diputació, contra lo previngut en lo plano del Ensanche, y lo aprobat pe 'l govern d' aquell temps?

Alguns tontos creuen qu' avuy se governa milló qu' en temps de'n Gonzalez Brabo, y que no 's poden fer casas ahont hi deuria haber lloch per caminá per los carrers. Nosaltres creyém que are com avans, quant hi há una desgracia, 'l jutje comensa las diligencias, y també creyém que en los balls públichs, hi entran las *senyoras gratis á juicio de de la comission*. ¿Es vritat ó es mentida? ¡Y dos, que enrahanan...!

Ab un exit satisfactori va estrenarse en lo teatro de Novetats la ópera *Ruy Blas*, divent fer especial menció del tenor y de la tiple senyora Carotzi-Zucchi, que van cantarla admi-

rament, sent molt ben secundats per totas las demes pars de la companyia.

Pocas vegadas s' havia vist en Barcelona un conjunt de ópera tant bó; avuy se fá la tercera representació y es de esperá que hi hagi un tercè plé.

LO CANT DE 'L POBLE.

Llibertat per la Pátria oprimida!...

Derrotarne debém als tiráns!...

Retornarnos pot eixa la vida
si aclamém llibertat, llibertat!

Diu qu' un jorn nostra Pátria ab bravura
recular ne va fer al gabaitx
dalt de 'l Bruch, quant per gloria mes pura
deyan tots llibertat, llibertat!

Si á n' als avis valor no mancava
¿als seus nets lo valor mancará?
Si á la bala que á n' ells s' atansaba
deyan tots llibertat, llibertat!...

També naltres á cada fuetada
que nos dongan, debém contestar:
puig la Pátria veyém endolada
aclamém ¡llibertat, llibertat!

Y las armas depressa agafémne
y corem nostra mare á salvar,
y la ditxa y plaher retornémne
tot cridant llibertat, llibertat!

Fills de 'l poble, ¿qu' hi fá qu' la terra
sols regada ne siga ab la sang,
si sabéu que demprés de la guerra
podrém dir llibertat, llibertat!

Apa, donchs, catalans, que si un dia
nostra Pátria veyém revifar
al dissort suplirà la alegría
dihent tots ¡llibertat, llibertat!

Massa temps fá que 'l poble gemega!...
Si es que 'l poble gemega, es cobart,
y á l' ingrát que sa esquena doblega
rebassémlo cridant «¡llibertat!»

Au minyons, á las armas!... Corréme...!
L' il-lusió al puntserá realitat
y 'l dogal que portém tots trenquémne
tot cridant llibertat, llibertat!

L' hora al punt sonará!... Qui en sas venas
cercolarne ne senti la sang,
llimar déune sas fortas cadenas
y cridá sens' parar *llibertat!*

PAU ROSSELLA.

14 agost 1872.

I. Lopez editor.

Imp. de la V. é H. de Gaspar.